

Koops bollenrooier... kortere weg

Op veel plaatsen in Nederland zijn inmiddels de bollen gekopt en worden ze klaargestoomd voor het laatste stadium: het rooien. In de bakermat van deze teelt, Noord-Holland, zijn verschillende fabrikanten van bollenrooiers actief. Zo ook Koops Middenmeer. In deze rubriek 'Gebruikte machine' een dubbelnetrooier van deze fabrikant.

Tekst en foto's: Erik Bonte

René Koops begon in 1994, samen met Jan van Velzen uit Wervershoof, met het ontwerpen en construeren van een rooier die geschikt is voor de teelt van bollen in zowel buis- als dubbelnet. Dit principe was gebaseerd op een soort 'klembandsysteem'. Voorop de machine werd de eerste laag van vijf centimeter grond verwijderd door middel van een grote, ronddraaiende vijzel. Achter deze vijzel was een rooischaar geplaatst die ongeveer vijf centimeter onder het onderste net doorgaat. Daarboven is een grote trommel geplaatst. De schaar gaat onder de netten door, de trommel houdt de netten en de

bollen bij elkaar. Voor het transport naar het bovenste deel van de rooier zorgde een rooimat. Deze was haaks ten opzichte van de rooischaar geplaatst en dan wel zo, dat de trommel ook hier de netten en de bollen tegen deze mat drukte. Aan de achterkant van de machine werden de netten van de bollen gescheiden en opgerold en de bollen vielen in een kist.

▪ S-systeem

In 1995 startte Koops met de bouw van een dubbelnetplanter en -rooier. Het rooi-principe bleef ongewijzigd, alleen de doorvoer van het

net veranderde door de bouw van het zogenoemde S-systeem. Hierbij werden de netten na het rooien schuin naar achteren doorgevoerd, vervolgens teruggehaald, weer naar achteren gevoerd en ten slotte opgerold bovenop de machine. De bollen werden naar achteren getransporteerd en afgevoerd in een kist. Met deze rooier werd de 'Bollen Innovatief Bokaal 1995' op de Westfriese Flora gewonnen.

Na deze beurs werd de rooier vervolgens getest. Na een half uurtje rooien bleek het S-systeem niet naar behoren te werken. Doordat er redelijk hard aan het net werd

Koops C-systeem Bouwjaar 1996

Deze gebruikte bollenrooier staat te koop bij Koops. Kenmerken: bouwjaar 1996, elektrisch-hydraulische aandrijving, C-systeem. De machine is in goede staat, wordt geheel nagezien en kost exclusief BTW 15.000 euro.

De netten met de bollen worden opgeroid met een rooischaar die ongeveer vijf centimeter onder de netten doorgaat. Met de rooimat wordt alles omhoog gebracht.

De vijzel voorop de machine draait de bovengrond weg.

getrokken tijdens het naar voren voeren, brak het niet alleen regelmatig maar werden de bollen 'geplet' tussen het net en de terugvoerrrol. Koops zette daarom de snijlever in de rooier en bouwde een prototype van een machine met een nieuw systeem, het C-systeem.

▪ C-systeem

Het C-systeem wordt op de huidige Koops bollenrooiers nog steeds toegepast. De netten en dus de bollen leggen een kortere weg af wat tot minder beschadigingen leidt. In plaats van naar achteren, worden de bollen vooraan de machine in een kist gedeponed. De machine wordt geheel elektrisch-hydraulisch aangedreven. Om te kunnen rooien heb je twee mensen nodig, één trekkerchauffeur en één persoon op de rooier.

▪ Aanpassingen

In de loop der jaren is de rooier op een aantal

punten aangepast. Zo zijn de kleine achterwielen vervangen door grote. Tevens zijn deze bestuurbaar. Ook is de rooier wat lager gebouwd, wat een positieve bijdrage levert aan de stabiliteit. In 1996 is het kistenrek vervangen door een kistenwisselsysteem zodat je niet steeds met behulp van een trekker elke volle kist moet vervangen voor een lege. De stap van een bedbreedte van 1,50 meter naar 1,80 meter is in 2002 gezet op vraag van een loonwerker. Dit bleek een goede stap te zijn. Tegenwoordig wordt ongeveer 50 procent van de machines afgeleverd die een bedbreedte van 1,80 meter kunnen rooien. In 2003 is er een nieuw aftiksysteem geïntroduceerd. Dit dient om de bollen op een vriendelijke manier uit de netten te halen. Het bovenste net waarin de bollen zitten, wordt over een grote, traagdraaiende en trillende rol getrokken. Door de trillingen vallen de bollen uit zichzelf uit het net. Bij het oude systeem waarbij dit systeem uit een kleine, sneldraai-

ende rol bestond, werden de bollen enigszins uit het net geslagen, wat tot beschadigingen leidde.

Ook in 2003 bouwde Koops een draaibare transporteur op de rooier zodat de bollen zowel links als rechts in een naastrijdende wagen kunnen worden gedeponed.

▪ Waar op te letten

De machine wordt zoals gezegd hydraulisch aangedreven. Kijk daarom even of de slangen en de hydromotoren niet lekken. Controleer verder de lagers en het drijfwerk dat door kettingen wordt aangedreven. Ook is de staat van de rooischaren belangrijk, hier mogen geen bramen of scherpe kanten op zitten omdat dit het net beschadigt. De staat van de rooimat moet je ook even bekijken. De steek van deze mat is door de band genomen 36 of 42 millimeter onberubberd. ■

Erik Bonte is freelance journalist, Aardenburg.